

**Szerkesztőségi Iroda:**

Főiac, Csalak-féle ház,  
hová a lap szellemi részét  
illető közlemények  
küldendők.

**Kiadó hivatal:**

Pollák Mór könyvnyomdája,  
hová a hirdetések és  
előfizetési pénzek  
bérmentesen intézendők.

# NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdászati lap.

A háromszéki „Házipar-egylet” és a „sepsi-szentgyörgyi önkényes tüzoltó-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lap heten-  
kint kétszer:  
szerdán és szombaton.

**Előfizetési feltételek:**

Helyben hához hordva, vagy  
vidékre postán küldve

Egész évre . . . 6 frt — kr.

Fél évre . . . 3 frt — kr.

Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.

**Hirdetmények díja:**

3 hasábos petit-scrét, vagy  
annak helyéért 6 kr.

Bélyegdíj külön 30 kr.

Nyiltér sora 15 kr.

## Előfizetési felhívás a „NEMERE” 1878. — VIII-ik évfolyamára.

Lapunk t. pártolói azon szerencsés helyzetbe juttatának bennünket, hogy jövő évre szóló előfizetési felhívásunkban úgy szólhassunk lapunkról, mely a küszöbön álló újév kezdetével **nyolcadik évfolyamát éri el.** Ezen nem közönséges körülmény teljes bizonyosságul szolgál a „NEMERE” létjogának.

Általában véve minden vidéki hirlap élete épen azon vidék szükségletei által igazolva van. Egy lap, mely már olvasó közönséget teremtett magának, saját fennállása igénye felől biztossággal érezheti magát. Részünkről nem tartózkodunk kimondani, miszerint lapunk hét évi fennállása alatt míg egyfelől egy széles körű vidéki közönség irodalmi szükségleteinek minden oldalról megfelelt, egyszersmind hazafias, nemzeti irányú misszióját is híven megoldotta; mert védelmezte az igazságot, elítélte a hibát minden alkalommal, valahányszor úgy a társadalmi, mint a nemzeti élet ezt megkövetelte.

Lezajlott régen az alkotmány ellen intézett támadások kora s a magyar nemzet felelős parlamentével a polgári élet új korszakát éli. — Ezen tér az, mely minden honpolgár odaadó működését, rendületlen támogatását igényli. Állam és kormány egymással szemben kötelezettséget vállalt. És e kötelezettség — a bizalom. A bizalom politikája pedig megrendülhet, de meg nem csal soha. Lapunk, mint eddig — irányadó elveivel, szavának erejével hivatva lesz ezután is ezen kölcsönös bizalmat fentartani és megszilárdítani. Oka fogunk hatni jövőben is, hogy tért és alkalmat nyujtsunk polgártársainknak honfui köteleességük leghelyesebb irányú teljesítésére.

E célból különös figyelmet fordítunk **megyei életviszonyainkra**, melyeket lapunk minden oldalról híven fog visszatükrözni. Ott, hol társas életről van szó, folyton találkozni fogunk hiányokkal; de míg a társadalom élete célját helyesen képes felfogni, addig a javítani való munka közös terhünk maradt. Szolgálatába állunk tehát teljesen a közigazgatást illető kérdéseknek; nyitva fog állni lapunk mindenképpen a társadalmi élet szükségeseinek.

És e téren látjuk mi valóban életkérdésnek egy vidéki lap fennmaradását. Itt látjuk mi megoldva azon nehéz feladatot, hogy boldog államnak megelégedett polgárai legyenek. Kötelességünknek fogjuk ismerni tehát megyénk jólété, felvirágzása érdekében minden erőnkkel harcolni; szorgalmasan fogjuk ismerni a társadalmi élet legapróbb részleteit, annak előnyös vagy hiányos oldalait, a legkimerítőbb alakban foglalkozni, hogy lehessen lapunk e megye életfolyásának minden tekintetben tiszta organuma, hogy szérezhesen az olvasó hű képet mindenről, ami polgári életét legközelebből érdekli.

Erre fognak szolgálni **vidéki levelezéseink**, melyeknek lapunk rendszeres rovatában mindekor a legkézzelérhetőbb örömmel nyitunk tért. — Ezen levelezések valamint eddig, úgy ezután is tájékoztat fognak nyújtani olvasóinknak megyénk szellemi törekvései felől, valamint a községi élet nevezetesebb mozzanatait is híven ecsetelve fogják találni azokban.

Lehetetlen azonban épen lapunk olvasói iránt való tekintetből is, hogy a szorosabb hazafi politikai viszonyok figyelemmel tartása mellett tekinteten kívül hagyjuk az európai események nevezetesebb mozzanatait. S a mennyiben keleten az orosz-török háború tartja ma lekötve különösen a figyelmet, lapunk **hátréti rovat** hetenkint kétszer a legnagyobb pontossággal fogja összegezni mind azon hadi eseményeket, melyek az olvasónak kellő tájékoztatást nyújthatnak. Államok és népek sorsa felett igen gyakran órák és pillanatok döntenek s különösen az igazságtalan zsarnok hatalom ma oly befolyással bír a nemzet életére, mely nagy valószínűséggel válságos helyzetbe hozza a többi államokat is. Ezen hallatlan, népjogtipró, vérengző zsarnok befolyása ellen megyénk lakossága tovább is tiltakozni meg nem szűnik. Hangot adni a magyar közvéleménynek, nemzetünk álláspontját szöszetlen felfogását a keleti politikával szemben kifejezni szoros hirlapiról kötelességünknek tartjuk. Örömdetes kitárába helyezzük egyszersmind azt is, hogy míg az ellenségek is nagyobb terjedelmű **magutávitataink** által a budapesti lapokkal egyidejűleg vihetjük meg olvasóinknak a nevezetesebb hadi vagy politikai híreket.

Lapunk a „házipar-testület” hivatalos közlönye lévén, úgy a **házi ipar**, mint általában a **közigazgatás** teréről szakavatott tollakból ismeretterjesztő közleményeket hoz.

Az ismeretterjesztés mellett **tárca** és **eset**ek rovatunk mulattató közleményeket is tartalmaz; hozni fogunk a legjelesebb külföldi írók után fordított beszéyleket, novellákat stb. Megyénk a közelebbi múlt idők alatt annyi sok üdvös mozgalomnak volt színtere, hogy mi csak az elismerés adóját rójuk le akkor, midőn hálattal szívvel megemlékezünk a népnevelés és oktatás kitűnő helyzetéről megyénkben; lapunk ezen üdvös célnak jövőben is készséggel fog állni szolgálatában.

Végül a **kölönfélék** rovatá mig egyfelől vidéki rövid híreket, tudósításokat tartalmazand, egyszersmind oda fog irányulni, hogy a hazai lenyegesebb napi hírek felől folyton-folyvást tájékoztassa olvasóinkat.

Szóval a „NEMERE” hatni kíván a társadalmi élet fejlesztésére s ezen célunk elérésében olvasóink, pártolóink és munkatársaink szíves közreműködéséért jövőre is teljes bizalommal esedezünk.

Sepsi-Szentgyörgyön, 1877. december 18-án.

**A szerkesztőség.**

A „NEMERE” megjelenésétől kezdve hetenkint kétszer: **csütörtökön és vasárnap** egy egész iven s esetleg melléklettel is.

**ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK:**

Egész évre (Január—December) . . . . . 6 frt — kr.

Fél évre (Január—Július) . . . . . 3 frt — kr.

Negyed évre (Január—Április) . . . . . 1 frt 50 kr.

Külföldre egész évre . . . . . 8 frt — kr.

Az előfizetési pénzek a „NEMERE” kiadóhivatalának Pollák Mór könyvnyomdája Sepsi-Szentgyörgyön és legcélszerűbben 5 krajcáros posta-utalvány mellett küldendők.

T. előfizetőinket szívesen kérjük előfizetéseiket megújítani, egyszersmind kérjük az előfizetéseket minél előbb beküldeni, miután felesleges példányokat nem nyomattathatunk.

Sepsi-Szentgyörgyön, 1877. december 18-án.

**A kiadó hivatal.**

**Mai számunkhoz van mellékelve a „Budapesti Bazár” és a „Hirmondó” előfizetési felhívása.**



Budapest, 1877. december 12.

Tisztelt szerkesztő ur!

A most mult pénteken növérem látogatására Pozsonyba mentem volt s ez alkalommal meglátogattam az ottan felállított „női háziipar-tanműhelyt”.

Én, ki a most divó tanrendszerrel, az iskolákban be-s felosztásával egyáltalán megelégedve nem vagyok, szomorú tapasztalataim sorozatát véltem szaporítani csak, midőn arra határozott volt magamat, hogy ezen intézetet, illetőleg tanműhelyt megtekintsem, másrészt pedig sarkalt a kíváncsiság és kíváncsi az az tudat, hogy ott találok megynék három növendékéleányt.

Reggeli 9 óra volt, midőn az igazgatónének magamat bemutattam, aki igen nyájasan fogadott s a legnagyobb készséggel a tantermeken és az ugynevezett műhelyeken végigvezetett, megmutatta az ét- és hálótermeket, bemutatta a leányok által gépen és kézzel előállított munkákat. Láttam én itt minden kigondolható kézi és gépvarrást, gépkötést és himzést, hurkolást, horgolást a legkülönbözőbb rámmunkákat, ruha- fehérneműzabásokat, művirág készitést, szalmafonást, keztüvarrást kézzel és géppel; — szóval úgy érzettem magamat, mintha csak valamely nagybűt külföldi gyárban lettem volna? mindenütt munka, még pedig annak mindenféle neme; ismét más termekben a leányok irtak, rajzoltak, más helyen történelemből, földrajzból s más egyéb tantárgyakból a bejáró tanárok előadást tartottak, végre megtekinttem nagy részben a leányok által mivelte kertet és lett anélkül, hogy csak észrevettem volna, dél.

Mindezek után meggyőződtem arról, hogy itt nem divatot hajhászó kisasszonyokat, hanem egyszerű kényerterkeső, dolog, munka után látó leányokat nevelnek, kik hivatalra lesznek másokat oktatni, a háziipart terjesztjen.

A népnevelés, az ipar fejlesztése itt találja gyakorlati mikénti megoldását és ezt már értem, s megértén bárki más is a ki ide tekint, szóval ezen tanműhely berendezése reám a lehető legjobb benyomást tette és kiváló örömmre szolgált, hogy itt ez intézetben találtam lisznyói Lőrinc Eliza, kézdi-vásárhelyi Nagy Terka és sepsi-szentgyörgyi Solymosi Annát, kiket az intézetbe léptemkor az igazgatóné özvegy Somogyi Mária asszonya azonnal előmbé vezetett.

Mindehárom leányt vig kedélyhangulatban, viruló egészséggel, tiszta, egyszerű öltözetben találtam. Teljes megelégedésüket fejezték ki, hogy itt lehetnek, itt tanulhatnak. A leányok megleptek egy ott készült virágscokorral s én több általuk készített iparcikket megvásároltam, magammal hozom s akit netalán érdekelne, házamnál megtekintheti.

Mindehárom leány a kezemen levő érdemsorozatot szerint a legjobb tanulók közt foglal helyet s már neműtől is beszélnek; megtanultak azoktól, akik ide bejöttek és magyarul nem tudtak. De ma már azoktól nem tanulnának, mert hogy azok magyarul megtanulhattak, többé neműtől nem beszélnek; magyarok akarnek lenni és mindnyájan azok, mert ez a tanműhely először is magyar és önmagától magyar minden erőltetés nélkül. Hogy pedig ez mit és mennyit ér: ahoz úgy hiszem, nem kell commentár.

Ez intézetnek, mely egyszersmind a rendnek és csinnak s tisztaságnak mintahelye, legfőbb felügye-

letét Jagocsi Péterfi kormánybiztos ur gyakorolja, övé az igazgatónő szakavatott s tapintatos vezetése mellett az érdem és dicsőség.

A milyen nagy örömemre szolgált, hogy a meggyőződésem szerint sok elhibázott iskola s tanintézetünk közt valahára olyanra is akadtam, mely a bírálatot bármely tekintetben kiállja — épen olyan leverőleg hatott visszajöttömme asztalomon talált több, szeretett megyénkbeli jött levél. Többnyire mind vótumkerést tartalmaztak s hozták a beállítandó tisztikar névsorát, melynek tulajdonképen az lenne célja, hogy lássam: kik, milyen hivatalra, miként költöttek össze magukat, s adjam természetesen én is arra vótumomat.

Azt nem mondhatom, hogy a listában megjelenő aspiránsokat nem ismerem, valamint azt sem controvertálom, hogy sokan — és még olyanok is, kik bizony nem arra valók, hivatali keresnek, — mert az mind még a multak bűne és most épen a levegőben is van — hanem csudálkozom s bámulok azon, hogy megyénk igen sok jeles, munkás s képzett tisztviselőt a listában nem találok — alig két-három tisztviselő nevével találkozom a nekem szánt listában.

Már pedig én egy már szolgált, begyakorolt tisztviselőt, ha csak fontos okok annak kiválasztását nem parancsolják, más még semmiféle hivatalban nem volt aspiránssal soha ki nem cserélnék, azért nézetem szerint mindenekelőtt a meglévő tisztikarral kellene számolni s ez esetben talán csak egy-egy helyeske fölött folyna a versengés, mert azt már csak ne tegyük, hogy mert tisztújítás van, ergo csapjuk el az egész tisztikart complet! a mi azt hiszem egyenesen azt jelentené, hogy „ez az utolsó választás; a ki mit megfoghat fogja meg.”

Pedig épen a mostani választásban be kell bizonyítanunk, hogy a megye a „jellem és képzettség” keretében olyan tisztikart akar és tud is beállítani, melyet semmiféle „kinevezés” utól nem érhetne! igen is ez a feladat és reményem a választók meg is oldják!

Hallom, hogy e hó 18-án érkezik let les; — nem tudom, mert épen fontos törvényjavaslatok vannak napirenden, hogy akkora haza tudok-e menni? node akár jöjök, akár nem, azt kívánom, hogy a szentlélek szállja meg a tisztelt érkezőket tagjait egyen-egyen, azaz: még sem a szentlélek; elég lesz ha megjelenik előttük kisérteit alakjában a Sennyei Pál báro szellem! tökéletesen hiszem, azzal kitalálják kit s milyen hivatalra kelljen ajánlani.

Ha azon érkezőkben részt vennék, inditványoznám, hogy töredékjünk mentől több jogvégett, de nem csupán indexes, hanem vizsgabizonyítványokkal absolutoriummal ellátott fiatal embert a megyei szolgálatra megnyerni a mire épen most igen kedvező alkalom a segédszolgabírói állomások, és netán üresedésbe jövő valamely jegyzői állomás betöltésénél nyílik, hiszen talán ideje is lenne már, hogy a szülők által és legtöbb esetben minálunk nagy nélkülözések mellett és mondhatni áldozattal kitett tanulási költségösszegek saját megyénkben gyümölcsözőleg elhelyeztessenek; a jellemes, a tanult fiatal ember kapja fáradozásának jutalmát! és ne legyen többé a megye a ki- és elcsapott diákok, a vagyonukat tékozlólag elpacsátolt fiúcskák asymla! a milyenné azt a listám szerinti fiúcskák, úgy láttam, tenni kívánnák.

A diplomáciai alkudozások hevesen folynak s én mint kontár politikus, de őszinte természetű barát, azt hiszem, hogy hamarabb lebonyolul a kelti kérdés, mint ez a veréb-historia.

Engednének csak engem interveniálni — gondolja magában a székyi gazda; — majd megoldanám én úgy azt a kérdést, hogy egyetlen veréb sem maradna a világon! — Tessék!

Az angol tudósok a verebek belső részeit tévén vizsgálódásuk tárgyává, kisütötték, hogy a veréb nem oly kártékony, mint eddig képzelték s fótáplálékuk nem a mag, hanem mindenféle rovar.

E nevezetes felfedezés Ausztrália telepítvényesei két kézzel kaptak s a proletar madár ezen jó és fontos tulajdonaiért nagy mennyiségben szálított Ausztrália melegt éghajlata alá. Isten veletek rovarok, apró-cseprő jószágai a természetnek, — gondolta a felülített ültetvényes, — sok kárt okoztatok véres verejétekkel ültetett fáimban; én szorgalommal üldöztelek, hanem én utánam jön az európai óriás, mely úgy kiirt a földszéről, hogy himpodónak sem marad egy is!

És mi történt?

A verebek annyira elszaporodtak, hogy egész vidékeket tesznek semmivé s még a fiatal hajtások is sáskamódra felfalják. Kiirtásukra a fegyver nem elég; mérgezéshöz folyamodtak, mely azt hiszik, hogy célhoz vezet.

És a derék civilizátor verebek pusztulnak, vesznek, hanem a „verébvdók” azt még éneke s folytatják a harcot a gazdaközönség nagy mulatására.

De nemcsak Ausztrália, hanem Amerika is megjárta a veréb-importációval. A praktikus yankee ez egyszer rútul felsült. Mint mondják, New York államban a verebek tenyésztése annyira előhaladt, hogy ma már némely házfőde alatt száz, sőt kétszáz fészék is található.

Dr. Glaser tanulmányai szerint az igaz, hogy a veréb költés ideje alatt és azután is míg fiaik csinyek, jobbra rovarokkal táplálkozik: amde e

Ily irányú megállapodás meghozná a maga gyümölcsét s tudom meg lennék kíváncsi egy szer mindenkorra olyan választókat, milyeneket Kolozsvárt s itt is kaptam, midőn az egyetemet kerülő korhely fiatalokat megtámadtam — megdorgáltam; — hát bizony azok a tiszteletbeli jogász urak rendesen azt felelték: „ugy is haza megyek, a vármegyében csak kapok hivatalt”. hát az se tanult, ez se tanult, azt is kicsapták s milyen jó hivatalban van!”

Mutassuk meg, hogy azok közt, a kik még hivatalban nem voltak, azok kapják a hivatalt, a kik iskoláikat elvégezték, szorgalmatosan tanultak. Meghonosította azt már több megye s van áldás utánna, de azután kizár az minden demoralizáló korteskedést, elejét veszi minden aprehensionak és egyenesen ösztönzi ez iskolákat most látogató jóra való fiatalokat a kitartó munkára, tanulásra.

Itt tehát az ideje, hogy bizalmunkkal csak is azokat ajándékozzuk meg, a kik azt a szó valódi értelmében megérdemlik, és ha mégis csalódnánk? no akkor egész megadással alkalmazzuk a szent könyvnek eme mondatát: „A te veszedelmeknek forrása a saját erkölcsi romlásod”.

Isten önnel! üdvözl!

Künle József.

\* Vilmos császár Plevna elestének híret mult hétfőn éjjeli 11 órakor kapta közvetlenül a cártól. A császár hadseregét Rádzivill herceget azzonnal az ottani muszka nagykövethez Oubrilhoz küldte, hogy szerencsekívánát kifejezze. Éjjeli 12 órakor ő felsége egy másik hadseregét küldött a nagykövethez ugyanazon megbízással; kedden reggel aztán a császártól egy szerencsekívánót távirat küldetett a cárhoz. A muszka nagykövet szerdán a császárhoz volt meghíva a lakomára, mely a muszka siker megnéplésére rendezett.

\* A szultán, trónbeszédében, melyely a parlamentet megnyitotta, mindenekelőtt Oroszország hadüzenetéről emlékezett meg és a török alattvalók egyrésztének lázadásáról, kik dacára a nekik adott egyenlőségnek s a nemzetiségük és nyelvük megővására engedett immunitásnak, uralkodójuk ellen fegyvert fogtak. Megdicséri továbbá az ottmának hazafiságát s elismeréssel említi fel, hogy a török katonák hősiessége általános csodálatot gerjesztett. „Azt akarjuk, — így szolt a szultán többek között — hogy minden osztályu alattvalóink teljes jogegyenlőséget élvezzen és országunk a modern civilizáció haladását felhasználja.” A trónbeszéd azon biztosítással ért véget, hogy a barátságos hatalmakhoz való viszonyok a legszívélyesebbek.

\* A horvát lapok Plevna elestéről cikkeznek s a legnagyobb elismeréssel adóznak Özmánnek s vitéz seregének. A hadjárat sorsát most már eldöntve látják, tanácsolják ennél fogva a törököknek, hogy a békét mielőbb kössék meg az oroszral — még pedig mindazoknak mellőztével, kik keresztbe font karokkál nézték a véres harcot s a vérontásnak és anyagi veszteségeknek csak pusztá szemléltői voltak.

## A harcterről.

Amint gyanítani lehetett, Plevna elestével sem az orosz hódítási düh, sem a törökök ellenállása nincs megtörve. — A cár eltávozott ugyan a

tekintetben is szerfölött válogatos. A szörös hernyókat, melyek gyümölcsseink legnagyobb ellenségei, ki nem állhatja, kényes és finnyás gyomra inkább csak a csupasz hernyók után áhítozik. A levezéseket már épen nem szereti és soha azt a fáradságot nem veszi magának, hogy a leveleket átkutassa, hanem csak oly élelmicikket után kapkod, melyeket igen könnyen beszerezhet.

Azon megfigyelés, hogy a verebek kiirtása után, valamely vidéken a rovarok elszaporodtak: ez nem tulajdonítható a verebek hiányának, mert vannak úgynevezett rovar-évek, midőn a különféle rovarok és férgek óriási számban jelennek meg s kiirtásukra hatalmasabb befolyással vannak az időjárás és az éghajlat, mint a madarak összes serege, hozzászámolva az emberek törekvéseit is.

Glaser félre dobva minden teóriát, mely a verebek védelmére felállított, azt ajánlja, hogy ki kell kiméletlenül irtani e kártékony madarat és pedig költés után kell azonnal munkához látni, annál is inkább, mert a sárga csőrű és izletes húsú fiókák vadászata több haszonnal jár, mint a világ összes nyúlavadászata.

En ezeket csak keveset reflektálók, de annyit állíthatok, hogy ha valamikép a verebek irtására jutnának annak, hogy ez az uri ember csak úgy de me sine me rölük úgy beszél, bizonynyal megboszulnák magukat. Nem ohaotom magam is azt a kort, hogy a hatóságnak verebéjekkel áldozunk, de a verebek védelmére sem kelek, annyival is inkább, mert gyermekkoromban sokszor kikaptam miattok, magam levén szegény anyám által verebéjék gyűjtésével megbizva.

A veréb egyébiránt minden paraszt és durva szokásai mellett sem egészen tudatlan. Ravaszágban tulnez a rólán is. Tolakodó és arcátlan, szemes és elővigyázó. A tolvajlásban ügyes és szorgalmas, művészeti ösztöne csekély, de a foglaláshoz és rablásához jól ért. Gyermekait szereti, de ügyetlenségeiket, hibáikat szigorúan bünteti.

Mult évben gyönvörködve néztem egy veréb-

## T A R S A.

### A veréb.

Ki ne ismerné azon ravasz és alattomos kis madarat, a verebet, mely egész nap a házak födelén vagy udvarainkon cepperlizik s ismeretes csiripelő hangjával derűre-borúra mulattatja a ház érdemes lakóit? Azt hiszem mindenki.

E madárról akarok egyetmást elmondani, a nélkül, hogy hasznosságért különös partfogásban részesítenem, vagy tolvaj tempóiért a vádoltak padjára állítsam.

A veréb eredeti hazája állítólag a Középtenger környéke, a honnan a rómaiak által a buza és árpaterméssel hozatott Európa többi vidékeire s ma már egész Európában honos. Tehát már a rómaiak idejében vagy még sokkal előzőlt különös figyelmére méltatta a buzát s isten szép áldásán úgy osztakozott gazdájával épen mint ma.

Életmódjában, szokásaiban hű maradt őseihez s ezek nemes erkölcsét oly szépen megörizte, mint az emberek közül egy nemzet sem. A százdok vihara nem puhította el, sem edzettebbé nem tette.

Mint importált és acclimizált madár. Ausztrália és Amerika éghajlatához könnyen hozzászokott nélkül, hogy szívét valaha honfábat kereszette volna. Ubi bene, ibi patria.

Ujabb időben, főleg az angol tudósok sokat foglalkoznak „a verébkérdéssel”. Vannak, kik különös partfogásban részesítik, mert mint mondják, a kártékony rovarok pusztítása által több hasznot rajtanak, mint a mennyi kárt okoznak a gyümölcsökben és vetésekben ismeretes tolvajkodásaik által. Mások a „hasznossági elvek”-re való tekintet nélkül anathemat kiáltoznak fejükre s a „verébfej-adó” igen hasznos és üdvös intézménynek tartják.



harcterről, de korántsem azon szándékkal, hogy a háborút tovább ne folytassa. — Másrészt pedig a porta is kinyilatkoztatta, hogy a háborút utolsó ereje megfeszítésével is folytatni fogja. Pedig most már a kilátások, fájdalom, szűkebb korlátok közé szorultak.

Szerbia megizente a hadat s át is lépte a határt. Hogyne, mikor Plevna elesett! Mehemed Ali Gurkó szorongatja s ilyen helyzetben a hős (!) Milán háborítlanul foglalhat el jókora darab földet meztelenszerű hadseregével s ha majd osztozásra kerül a sor, a hitszegő fejedelemlélel előáll s követelni fog az „elfoglalt” területből. Hozzá még Azzáiban is készülnek az oroszok erős rohamra Erzerum ellen.

A plevnai foglyokról dec. 12-ről írják Sisto-váblól: Tegnap este érkeztek ide a török foglyok Plevnából. A nap már leszállt, midőn a körülbelül 1200 főnyi fogoly csapat két oláh eskadron által kísérve, a vásártérre érkezett. A lakosság a leg-szemtelenebbül viselte magát a fegyvertelen foglyok iránt, kigunyolta és sárral dobálta őket. Az oláh katonaság az egészet nevette és mitsm tett a szerencsétlenek védelmére.

Egy tegnapi bukuresti távirat jelenti, hogy **Ozma** **pasa**, látát amputáltatván, kevéssel a műtét után meghalt.

**Konstantinápoly**, dec. 14. A „Havas” jelenti: Plevna eleste élenk benyomást gyakorolt a portára. Ismét nagyvezír válságról beszélnek. Határozottan állítják, hogy Schakir pasa parancsot kapott visszavonulni Szófiába. Mehemed Ali letétetett, mivel vonakodott erő hiánya miatt Sulejmannal kombinált hadmozdulatot tenni, midőn ez Tirnova felé nyomult. Hír szerint Mukhtar is le fog tétetni. A keresztények egyáltalában nem hajlandók a polgárőrségbe lépni. A görög és román templomokra falragaszok ragasztattak a katonáskodás ellen.

A „P. C.” jelenti Nándorfehérvárról: Az ágyú-dörögtek jelentik Szerbia hadüzenetét a portának. Krizsics szerb ügynök utasítottát, hogy ma 16-án jelentse be Server pasának a hadüzenetet és a török fővárost hagyja el. Egyidejűleg a szerb hadsereg parancsot kapott a határ átlépésére. Mult éjjel ment el a fejedelemlélel tőzszakra az alexináci fohászállásra, Milán fejedelemlélel holnap utazik oda a miniszterelnökkel és a metropolitával.

**Konstantinápolyból** távirják dec. 13-ról a „Fr.”-nak: Syriából és Mesopotamiából az Erzerumba való csapatkielkűdést részben felfüggesztették. Erzerum összes polgári lakossága fel van fegyverkezve. Mukhtar pasa parancsot adott ki, hogy az, aki a netalán bekövetkezendő roham alkalmával a bástyákra nem akar megjelenni, hadi törvény szerint főbelövendő.

## A b e k e .

E hó 13-án nyílt meg a parlament Konstantinápolyban. Ami a békét illeti, egyelőre nem lehet határozottan megállapítani, mikor engednek tért a csatateri események a békealkudozásoknak, annyi azonban tény, hogy a békealkudozások alapját immár keresi a diplomácia. Konstantinápoly, Bécs, Berlin és London között élenk a sürgönyváltás. A beavatottak hinni szeretik, hogy a hadviselőkhöz kölcsönös engedékenysége lehetővé teszi, hogy bár nagyon elágazó szempontokból, de még is megtegyék a hatalmak a kezdeményező lépéseket.

Roppant tévedés volna azonban azt hinni, hogy Törökország néhány szerencsétlen csapása

párt, mely fainak a kirőpülésből épen az első oktatásokat adta. A gondos szülek az öt fiókat egy szilvafa ágára sorba állítván, előbb teoriáját csipergelték el a repülésnek. Azután a legelsővel megindulván, két oldalról mellette haladva a legközelebbi almáfra szállottak. Ezáltal azonban a sorba állítottak másodika megúván várni, míg rá kerül a sor, vette magának azon bátorságot, hogy egy mellékágacskára repült. A szülek a kirőpített madárt az almáfan hagyva visszarepültek s nem találván a szőfogadatlan második fiókat előbbi helyén, irgalmatlanul eltépázták s ezen felül azzal büntették, hogy nem az előbbeni megállapított sor szerint másodikszor, hanem utoljára röpitették ki. A veréb nem tűri a szőfogadatlanúságot.

Leginkább szeret ingerkeülni a fecskevel; ha szerét ejtheti, betolakodik lakásába s aztán fecske legyen, mely onnan kihajlik. Egy uri kastélyfalára néhány fecskepár készítette vala fészéket néhány évvel ezelőt. A tavasz verebek mindennap gondosan eljőttek megnézni, hogy az építés már meddig van és a mikor kész volt, nagyúrak módjára beültek a fészékbe és többé kiünni őket onnan nem lehetett. Ezt az erőszakos foglalást pár évben ismételték, a fecskeket végképp eltávolították a kastély környezetéből. Nem a prédát, t. i. a rovarokat feltették a fecskektől, hanem a foglalási, rablási hajlam vezette őket.

A veréb meg is szelidíthető, de nincs köszönet benne. Csiripolása künn is elég alkalmatlan, hát még a szobában!

Ha jobb társadalmi rendhez szoknak s egy kissé mivelődnek, talán több pártfogásban részesítenék őket, mint eddig tettük.

— r — z — n.

miatt annyira megalázva érezne magát, hogy a békeért kunyorálni kész volna, sőt annyi fentartással tudakozódott a kormány a külhatalmaknál a béke és annak alapja iránt, mintha nem is fektetne súlyt a közvetítésre. London és Bécs határozottan a béke mellett vannak s a háborút sajnos dolognak tartják, melynek megszüntetésére folyton készen állottak szolgálataikkal. Ha egyszer a fegyverszünet megkötetik, bizonyos, hogy vagy teljes béke követi azt, vagy oly háború fogja azt követni, melyben a hadviselőkhöz nagyon meg fognak szaporodni. A béke alapját keresi már a diplomácia s minhelyt megtalálja, az alkudozások meg fognak indulni.

## A pápai trónváltás szertartásai

(Vége.)

A pápa halála után harmadnapra kezdődnek az exequiák, vagyis a pápa lelkéért egy bibornok által a többiek jelenlétében mondott misék. Az első napon az egy Péter templomban kétszáz, a következő napokon ebben és Róma többi plébániában száz ily mise mondatik, nem számítván ide a zárdák templomaiban mondatottakat. — Az exequiák utolsó napján a bibornokok a Pétertemplomban felállított castrum doloris köré gyűlnek, közülök öt olyan, ki misét mondott a pápáért, azt beszenteli, mire egy „requiescat in pace” után a temetési szertartások beveződnek.

Az exequiák napjain a bibornokok a tartandó konklave ügyében szükséges intézkedések felett több kongregációban tanácskoznak. Az elsőben, mely még az exequiák megkezdése előtt tartatik, felolvastatnak a pápaválasztás szabályozó bullák, melyek megtartására a bibornokok ünnepélyes esküt tesznek. Erre a camerlengonál lévő pápai házgyűlés és pécsek a szertartásmester által összehoztatnak, — a mi azt jelenti, hogy e pillanattól fogva sem bullák sem brevék ki nem adatnak. Ezután kiválasztatik két bibornok, az első hogy gyászbeszédet mondjon a pápára, a másik a választási beszéd megtartására; és más kettő az építendő konklave feletti felügyeletre.

A második kongregációban hajdan az állam tisztviselőket megerősítették hivatalaikban, s a római hatóságok részvénytulajdonosait fogadták a bibornokok; most már nem lesz más dolguk, mint a konklavét vezető bibornokok jelentését meghallgatni.

A következő három gyűlésben megválasztatnak a konklave számára szükséges két orvos, egy sebész, egy gyógyszerész és két borbély, segédesztől. A hatodikban a bibornokok sorshúzás útján felosztják egymásközti a konklave celláit; aztán hat szertartásmestert és felügyelőt választanak. A hetedikben minden bibornok a konklavé tartamára a szabály szerint két szolgát kívül még egyet kívánhat magának. E három közül egy pap, kettő világi. E cselédek egyéb kedvezményeken kívül 10.000 skudin kápnak a pápai kincstárból, s azon megosztóznak. Visszaélések kikerülése végett a bibornokok rokonai e szolgálatra nem alkalmazhatók. A nyolcadik kongregációban elkészítik a konklavéba zárandó idegenek névsorát. — A két utolsó gyűlés megválasztja azon három bibornokot, kinek dolga a konklave belső anyagi ügyeit ellátni. E kongregációkban a küllálom követői meg szokták a bibornoki testületet látogatásukkal tisztelni.

Az exequiákra kiszabott kilenc nap elmúlván, a tizediken a bibornokok a Pétertemplomba gyűlnek, hol a bibornok-dekán misét mond a pápaválasztás sikeréről. — Erre az e célra kijelölt bibornok elmondja választási beszédét s abban inti társait, hogy arra méltó embert válasszanak. A bibornokok ezután ünnepélyes menetben vonulnak a konklavéba.

A konklave IV. Kelemen óta Rómában és rendszeren a vatikáni palotában tartatik, melynek tágas helyiségeiben legkönnyebb a szükséges célállat felállítani. A palota nagy folyosóján annyi kis kamrát készítenek, ahány bibornok van jelen; és pedig fából. Minden kamra két szobából áll a bibornok és szolgálai számára, egy ebédlőből és egy kis kápolnából. A cellákat csak egy-egy magasan fekvő kis ablak világítja. A konklavénak a pápa halála utáni hatodnapra készen kell lennie.

A konklavé azon napon, melyen a bibornokok bevonulását tartják, nyitva marad s lakói látoga őket is fogadhatnak. — Éjjelkor azonban ünnepélyesen bezáratik; mikor is minden kivezető ablakot és ajtót, egynek kivételével befalazznak. Ez egy ajtónak két kulcsát két bibornok őrzi. E szigorú eljárás azonban ma már inkább csak formalitás, mert a bibornokok most már a konklavé alatt is fogadhatnak látogatókat, csakhogy csupán ablakon keresztül beszélhetnek velök.

A konklavé feladata a választás, melyben minden jelenlévő bibornok köteles részt venni. A tulajdonképeni választógyűlések azonban csak a harmadik napon kezdődnek. A választás három módon történhet: sugallat (quasi per inspirationem), egyezkedés (per compromissum) vagy cédlával való szavazás által, az első egyértelmű az acclamációval; így választottak II. Ince, VI. Adorján és X. Kelemen. A második mód a 12-ik században jött divatba s abban áll, hogy a bibornokok egyhangulag megbízzák néhány társukat a pápa megválasztására; így választott X. Gergely; és sok huzavona után VII. Pius. De a harmadik mód képei a szabályt.

Ez háromrészből, az elő- és utószavazásból s a kettő közt a tulajdonképeni szavazásból áll. Az előszavazásnál beadott szavazócédulák, melyekre a szavazó úgy saját, mint jelöltjének nevét felírja, lepecsételtetnek, úgy hogy a cédulán csak a jelölt neve látható. — Erre következik a tulajdonképeni szavazás. Minden bibornok az oltár elé lép, megesküszik, hogy legjobb meggyőződése szerint szavazott és céduláját egy kehelybe dobja. A beteg bibornokok szavazó céduláit cellaikkól vitetnek el.

Erre egy szavazatszedő kizsedi és megszámlálja a cédulákat. Ha számuk nem felel meg a szavazóknak, a szavazás semmis, a cédulák elégettetnek, s új szavazás kezdődik. Ha a dolog rendben van, a szavazatszedők felolvassák a cédulákon álló neveket. Ha e szavazás megadta a szükséges többséget, az utószavazás csak a szavazatok új megszámlálásából és a cédulák elégetéséből áll. Ha nem, akkor megindul a korteskedés, s a több szavazatot nyert jelöltek hívei társakat megnyerni törekednek. Ha ez sem használ, az aktus félbenszakittatik, a szavazás másnap újra megkezdődik; és ismételtetik mind addig, míg eredményre nem vezet.

A bibornokok versengése és egymásközti ármánykodásai nemcsak hetekre, hanem gyakran hónapokra, sőt évekre is elhúzzák a konklavét. X. Gergely három évig, X. Kelemen négy hónapot, XII. Imre öt, s XIV. Benedek hat hónapig tartó konklavé által választott meg. Volt este arra is hogy a bibornokok választási szerződést kötöttek a választandóval, mint II. Pál választásakor 1494-ben kinek előre köteleznie kellett magát a bibornokok bizonyos kívánatainak teljesítésére. — A konklavé tartama alatt Rómában tömérdek misét mondanak és prédikációkat tartanak a választás szerencsés kimenetelért.

A legközelebbi conclavé bizonyára nevezetes lesz, és szertartásai az eddigiektől eltérők annyiban, a mennyiben a pápaság világi uralma végkép megszűnt. Tartani, miután a jesuiták teljesen uralkodnak a pápai udvarban s a bibornoki testületben, aligha fog sokáig; hacsak személyes versengések, vagy a főbb európai államok erőlyes fellépése, vétőjoguk szigorú gyakorlása, oly bonyolalmakat nem idéznek elő, melyeket ma még előre nem láthatunk.

N. H.

## Országgyűlés.

A képviselőház dec. 14-iki ülésben bejelentvén Baboacsay S. csongrádmegyei képviselő lemondása s bemutatván az angol kereskedelmi szerződés meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat, tárgyalás alá vétetett az unjonozási törvényjavaslat.

Ezután a kiegészítő provizorium került szőnyegre, melynek tárgyalása azonban megszakítottván, a miniszterelnökhöz b. Simonyi Lajos intézett interpellációt a keleti kérdésben, melylyel sürgeti a kormányt az eddigi irtó háborúnak véget vetni s oly béke létesítését kéri, mely által Magyarország és a monarchia érdekei minden tekintetben megőve legyenek.

A dec. 15-iki ülésben tovább tárgyalattatott a kiegészítő provizorium, melyet a ház általánosságban és részleteiben elfogadott. Ennek letárgyalása után a kérvények vétettek tárgyalás alá, melyek közül említett érdemel a kocsigyártók azon kérése, hogy a kocsigyártóknak a ház 60 szavazattal 55 ellenében a pénzügyi bizottsághoz utasítja. Ezután következett a Helfy interpellációja a Szerbia hadüzenete tárgyalása a miniszterelnökhöz z.

## Legujabb.

**London**, dec. 15. A „Times” szerint a porta békeközvetítésre kéri fel Ausztria-Magyarországot s Angliát, de birodalmának integritásával s egy tartomány különleges állását nem engedi meg.

**Bukurest**, dec. 15. Ozma pasa a maszka katonai parancsnokság engedélyével ezeket sürgönyzi a konstantinápolyi külügyminiszteriumnak:

E hó elsejétől óta voltam teljesen körülzárva; miután az igért segélyt, élelmi szállítmányt hiába vártam, kénytelen voltam élelmiszert és segély nélkül a megkísérlett áttörés meghiusulta folytán (a két hétig kopáló sereggel) kitörni s elfogattam.

Ozman ezután vészolja a Miklós nagyhercegnél tapasztalt fogadtatást s jelenti, hogy könnyű sebet kapott, nem tudja, hol lesz internálva. A részletes jelentést később küldi be. A plevnai foglyok első szállítmánya kedden érkezik ide.

**Nándorfehérvár**, dec. 15. A hivatalos lap okmányokat közöl, melyek a békéketőz óta a porta és Szerbia viszonyaira világot vetnek.

## Közönség köréből.\*

### Nyilatkozat.

A „Magyar Polgár” közelebbi két számának porticusában Vecsey Robert aláírása alatt megjelent: rágalomnak a nagy közönség tájékozása végett csak annyit kívánok megjegyezni, hogy Vecsey urnak méltó oka van ellenem káromkodni, mert csakugyan magam is befolyással voltam arra,

\*) E rovat alatt megjelent közlemények csak a saját hatóságokkal szemben vállalt felelősséget a szerk.



hogy a lap tulajdonosa őt a szerkesztőségéből eltávolította, a többiek között azért is, mivel ő az ottani hadsereg sebesülte számára begyűlt könyvtárában egyhármadát elcsajátította. Akinek ez iránt kételye lenne, győződjék meg a s. szentgyörgyi kir. járásbírósa bünyefitő osztályánál.

A többi a törvényszék előtt emlékeztetése hozni tartom fenn azért, hogy nyíljék alkalom protectorainak ő benne, mint Háromszék egyik morum censorában gyönyörködhetni.

**Császár Bálint,**  
Sepsi-Szentgyörgy város  
polgármestere.

## KÜLÖNFÉLEK.

— **A díszokmányok** Sepsi-Szentgyörgy város megrendelésére Posner K. Lajos kiállításával ma megérkeztek a tanácshoz. Tudvalevőleg városunk Szász Károly miniszteri tanácsost és Szentiványi Gyula brassómezei főispánt dísz polgárává választotta. Az erről szóló két díszoklevél oly gazdag aranyozással, oly pazar fényességgel van kiállítva, minél remekebbet, izlésteljesebb művet hazai iparunk alig állított elő. A Szász Károly uré finom fehér chagrain bőrré monogrammal azon körül arany cserkoszoruval meglepő szépen sikerült; míg a Szentiványi Gyula uré szintén igen finom piros chagrain bőrré aranyzott monogrammal, gazdag aranycíráttal kitűnő mű. Mindkettőn arany zsinoron, arany tokban S. Szentgyörgy város pecsétje függ. A gazdag borítékban belül olvasható a minden várakozást felülmúló gyönyörű kiállítás okmányi szövege, mely szerint Szász Károly ur tudvalevőleg a Mikó-tanoda létrehozása körül szerzett érdemeiért, Szentiványi ur pedig, mint Háromszék megye volt főispánja, a városnak központ gyantát leendő megtartásáért s a várossal szemben tanusított sok irányú pártfogásáért választatot meg díszpolgárrá. A hazai párnak ékességül fognak szolgálni e gyönyörű díszokmányok minden időben. Posner ur pedig elismerő köszönetünket méltán kiérdemelte általuk. Ezen díszokmányok a t. közönség megtekintésére ki vannak állítva a v. tanácsház termében. A díszokmányok a párisi világkiállításra is ki lesznek állítva.

— **Szerencsétlen áldozat.** E hó 17-én temették el városunkban Udvary Imre szabóinát, ki néhány nappal ezelőtt Jancsó Albert műhelyében egy égő petroleum-lámpát vizgázatlanságból eltört, minek folytán a petroleum szétmúlt s a műhelyben több ruhadarab összeégett. Az alig 14 éves fiú is nehéz sebeket kapott ez alkalommal karján és vállán, melyek gyógyíthatatlanul terjedtek tovább, míg végre a szerencsétlen áldozat borzasztó kínok között kimúlt.

— **Küldöttség ment Brassóból** a cárhoz Szentpétervárra tegnap az ott állomásozó Sándor I. gyalogezred köréből. A küldöttség tagjai Szekulics ezredes, báró De Fin máljor, Puskaric kapitány. Célja a küldöttségnek a felség F. er. c. J. ö z s e f császár- király nevében üdvözölni a cárt azon okból, hogy e hó 21-én 100 éve lesz épen, a mióta az orosz Sándor cár nevét viselő I. cs. kir. gyalogezred felett az orosz uralkodóház tulajdonos lett. Tudvalevőleg a cár Szentpétervárra csak e hó 17-én érkezett meg.

— **Rablókijárásság.** Nehány nap előtt — írja a „Hermanstädter Zeitung“, erősen felfegyverkezett rablók törtek be egy Sugay fölött fekvő kunyhóba, s annak lakójától, ki dísznőként kereskedett — pénzt követeltek. Mivel az asszony e követelésnek azonnal eleget tenni nem akart, vagy nem tudott, a rablók borzasztó erőszakhoz folyamodtak: a szerencsétlen forró vízzel és viasszal leöntötték, s addig ütötték verték, míg kiadta lelkét — Azután az asszony fiára került a sor, egy 20 éves hülye fiatal emberre, kit szintén leöntöttek forró vízzel, azonkívül alcimjába egygyolyót röpítették. A tetteseket még nem derítették ki, de a százszebesi kir. törvényszék erélyesen folytatja a nyomozásokat.

— **Mai számunk** hirdetési rovatában felhívjuk a t. közönség pártoló figyelmét a Pál István vendéglős lakásváltoztatására. A tisztaságról, izletes ételéről, pontos kiszolgáltatásról széles körben ismeretes vendéglőst bizonyára el fogja kísérni a közönség pártfogása új szállására is.

— **Mai számunkkal** küldjük szét a „Budapesti Bazar“ és a „Hirmondó“ előfizetési felhívását az 1878. évre. Ajánljuk a nők és az olvasni szerető közönség becses pártfogására.

**Lapunk bezárta után következő, hiteles forrásból jött táviratot vettük:**

Budapest, dec. 18. délután 4 óra.

**Ozman el; — élet nem is veszélyes.**

Bécsi tőzsze és pénzek dec. 17.

|                    |        |                     |          |
|--------------------|--------|---------------------|----------|
| % Metalliques .    | 63.90  | M. földt. kötv. .   | 78.50    |
| % nem. köles. .    | 66.90  | Tem. földt. kötv. . | 77.50    |
| %0. államköles. .  | 113.20 | Erd. földt. kötv. . | 76.10    |
| ankrészvénnyek .   | 794.—  | Ezstát . . . . .    | 104.85   |
| litelrészvénnyek . | 208.80 | Cs. kir. arany .    | 5.65     |
| London . . . . .   | 119.20 | Napoleon d'or .     | 9.56 1/2 |

Felelős szerkesztő: Málk József.

Kiadótulajdonos: Pollák Mór.

## Előleges jelentés.

Van szencsem a t. közönség szíves tudomására hozni, miszerint a városház alatti vendéglőmet újévtől kezdve csiki-utcai saját helyiségembe teszem át.

Mikor a t. közönséget erről értesíteni szerencsem van, egyszerűsödött tudósíthatom, miszerint úgy kényelem, mint a berendezés célszerűségét illetőleg vendéglői helyiségem igen kitűnő leendő.

Éttermek, lakosztályok, istálló stb. a t. közönség igényeinek teljesen megfelelnek. Ételek és italok változatossága mellett, valamint eddig, úgy ezután is nagy gondot fordítok a tisztaságra és pontosságra.

Azon közönség, mely eddig vendéglőmben meghálálhatatlan nagyrabecsült pártfogásában részesíteni kegyeskedett, fogadják legmélyebb köszönetemet s azon ígertemet, hogy jövőre is legkedvesebb kötelességemnek tartom e becses pártfogást kiérdemelni.

Sepsi-Szentgyörgyön, dec. hó.

**Pál István.**  
vendéglős.

1—3

Sz. 10139. — 1877.

Háromszék. alisp.

## Pályázat.

A sepsi-szentgyörgyi, „Ferenc József“ nevét viselő megyei központi orvosi állomásra évi 300 frt fizetés és a kórházbani szabad lakás mellett pályázatot nyitattik.

A köllőleg bélyegzett és okmányokkal ellátott folyamodások folyó hó 31-ig beazólag Háromszék megye mélt. főispánjához benyújtandók.

Sepsi-Szentgyörgy, 1877. dec. 18.

**Forró Ferenc,**  
alispán.

1—2

## Hirdetmény.

A k-vásárhelyi kir. törvényszéknek 5000 és 5001 polg. sz. alatt kelt végzéseit folytán a s. sztygyörgyi takarékpénztárnak mint felperesnek maksai Kónya István és társai ellen 100 frt. tőke és járulékainak, továbbá maksai id.

Teleki János és társai ellen 200 frt. tőke és járulékainak folyó év nov. 1-én napján megejtett foglalás szerint gazdasági eszközök, lovak sertések és takarmánynemű, továbbá szemes gabona és szarvasmarhák foglaltatván le 1050 trtra. becsültettek, felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javakhoz igényt akarnak jelenteni a prt. 464. §. értelmében annak érvényesítése végett ezen hirdetmény 3-madszori megjelenésétől számított 8 nap alatt igénykereseteiket az abból származható hátrányok kikerülése tekintetéből szabályszerűen beadni el ne mulasszák

Kézdi-Vásárhelyt. 1877. decz. 5-én.

**Kakucsai Adam,**  
kir. törvényszéki végrehajtó.

3—3

## Kitűnő minőségű eladó száraz fa

4 köbmeterenként igen mérsékelt áron kapható. Raktárhelyiség Csikiutezában a Sas József-féle ház udvarán. Ertekezhetni helyben alólírttal

3—3

**Bikfalvi Ferenc.**

## Haszonbéri hirdetés.

Kovácsna község képviselő testületének 14 évi dec. hó 10-én tartott gyűlése határozza a folytán a szesz, pálinka sör árulhatása, valamint a piaci vásárszedés, baromcedulairás, vadászat, a közlés mészárszéke és borsika szedési-jog f. évi decemberhó 28-án d. e. 9. órakor a község házánál tartandó nyilvános árverezésen a jövő 1878-ik évre a többet ígérőnek haszonbérbe ki fognak adni. A feltételi pontok a község házánál hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kovácsna 1877. decz. 10.

**Deák Albert,**  
közs. jegyző.

2—3

**Kolozsvár,** 1877. novemberhó

## T. c.

A „Victoria“ biztosító társaság sajnos összeomlása következtében az ezen társaságnál volt biztosítások is esleves minden órán közbejöhethető szerencsétlenség elhárítása szempontjából, kötelességemnek tartom figyelemztetést tenni az iránt, hogy azoknak egy más társaságnál haladéktalanul biztosításra szükséges.

Oly társaságnak, mely minden tekintetben, és pedig akár a rendelkezésére álló tőkék nagyszerűségét illetve, akár szervezete kiterjedését, pontos és szakszerű kezelése, a károk fizetése körüli kifogástalan eljárása folytán mindenek felett bizalomra érdemes: egyedül és kizárólag az

## I. MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁGOT

eszmén, kötelességemnek tartom saját érdekében és biztonsága szempontjából sürgősen figyelmeztetni, hogy minden a „Victoriánál“ volt biztosítását kizárólag a nevezett társasághoz tegye át.

A „Victoria“ esete szomorú bizonyítéka azon ténynek, hogy egyfelől másodrangú társaságok elegendő garanciát nem nyújtnak, másfelől a külföldi társaságokra támaszkodás szintén nem öv meg a meglepetésektől, miután ezek bármily nagy tőkékkel is rendelkeznek esetleg otthon — itt nálunk csak a törvények értelmében lettek csekély százezer forintig nyújtnak garanciát a milliókra menőleg elvált kockázatokkal szemben. Midőn, mint most a „Victoria“ volt igazgatója, a biztosításait veszített felelősként szemben rajtam nehezédő morális felelősségnél fogva, ezen figyelmeztetést megtenném, kötelességet véltm teljesíteni, utalván arra a társaságra, mely mindenek felet és között kétségbevonhatlan garanciát nyújt arra nézt, hogy elvált kötelezettségeinek minden körülmények között és minden eshetőséggel szemben megfelelni bír.

Teljes tisztelettel

**Szász Gyula**  
(a „Victoria“ volt vezérigazgatója.)

1—3

## FELHÍVÁS.

Az első magyar általános biztosító társaságnak igazgatósága „Brassó város és vidéke területén a társaság képviselőt reám alólírtta bizta.

Midőn ezt a nagyérdemű közönségnek tiszteletteljesen tudomására hozom, s készséggel teljesítendő szolgáltatamot felajánlom, ugyanakkor kötelességemnek is tartom a t. c. közönségnek saját érdekében és biztonsága szempontjából a „első magyar általános biztosító társaságot“, mely mindenik társulat felett és között legnagyobb garanciát nyújt —

**élet, kiházasítási tőkék, évjáradékok, neveltetési költségek, tűz és jég**

elleni biztosításoknak eszközzésére felajánlani.

Lakásom és irodám Brassó városában alsó utca 430. sz. a.

Brassó, 1877. december hó 15.

1—3

**Pongrácz Dénes,**  
kerül. ügynök.

Ny. Pollák Mórnál Sepsi-Szentgyörgyön.